

NOTĂ INFORMATIVĂ
cu privire la starea delincvenţei juvenile şi activitatea pe domeniul siguranţă
copii pe parcursul a XII luni ale anului 2019

Serviciile interacţiune comunitară din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliţiei, pe parcursul perioadei de raport şi-au desfăşurat activitatea pe domeniul prevenirii şi combaterii fenomenului infracţional în mediul copiilor prin prisma realizării incontestabile a actelor primordiale din domeniu:

- **Convenţia ONU cu privire la drepturile copilului**, adoptată de Adunarea generală a Naţiunilor Unite la 20 noiembrie 1989 (în vigoare pentru Moldova la 25.02.1993);

- **Convenţia Consiliului Europei cu privire la protecţia copiilor împotriva exploatării şi abuzului sexual**, ratificată de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 263 din 19.12.2011;

- **Legea nr. 338-XIII** din 15.12.1994 *privind drepturile copilului*;

- **Legea nr. 140** din 14.06.2013 *privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi*;

- **HG nr. 409** din 09.04.1998 *privind aprobarea Regulamentului Consiliului Naţional pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi modificările efectuate prin HG nr. 726 din 13.06.2003*;

- **HG nr. 270 din 08.04.2015** „*Cu privire la aprobarea Instrucţiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistenţa şi monitorizarea copiilor victime şi potenţiale victime ale violenţei, neglijării, exploatării şi traficului*”.

- **Ordinul IGP nr. 79 din 28.04.2015** „*Cu privire la aprobarea Instrucţiunii metodice privind intervenţia Poliţiei în identificarea, evaluarea, referirea, asistenţa şi monitorizarea cazurilor de violenţă, neglijare, exploatare şi trafic al copilului*”.

- **Ordinul IGP nr.448** din 08 decembrie 2016 „*Cu privire la aprobarea Procedurii operaţionale standard privind intervenţia în cazul minorilor care au comis o faptă contravenţională sau penală*”.

- **Ordinul IGP nr.449** din 08 decembrie 2016 „*Cu privire la aprobarea Procedurii operaţionale standard privind intervenţia în cazul minorilor pierduţi, lipsiţi de supraveghere din partea părinţilor, a reprezentanţilor legali sau a altor persoane în grija cărora acesta se află, fugiţi de la domiciliu sau din centrele de plasament*”.

- **Ordinul IGP nr.448** din 13 noiembrie 2017, „*Cu privire la aprobarea Procedurii operaţionale standard privind intervenţia Poliţiei în cazul copiilor aflaţi în situaţie de risc*”.

- **Ordinul IGP nr.449** din 13 noiembrie 2017, „*Cu privire aprobarea Procedurii operaționale standart Intervenția Poliției în cazurile de violență în familie*”.

- **Ordinul IGP nr.360** din 08 august 2018, „*Cu privire la aprobarea Instrucțiunii metodice privind intervenția Poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie*”.

- **Ordinul IGP nr. 181 din 20 mai 2019**, „*Cu privire la implementarea campaniei sociale „ Copil+strada - libertate sau iluzie ”*”

- **Ordinul IGP nr.219** din 24 iunie 2019, „*Cu privire la aprobarea Instrucțiunii metodice de aplicare a practicilor de lucru și prevenire a delincvenței juvenile*”.

- **Dispoziția IGP nr. 34/8-24** din 25.01.2019, „*Cu privire la organizarea activității a Secțiilor securitate publică din cadrul Inspectoratelor teritoriale de poliție și prezentarea rapoartelor statistice privind rezultatele obținute în domeniul asigurării ordinii publice și securității publice*”.

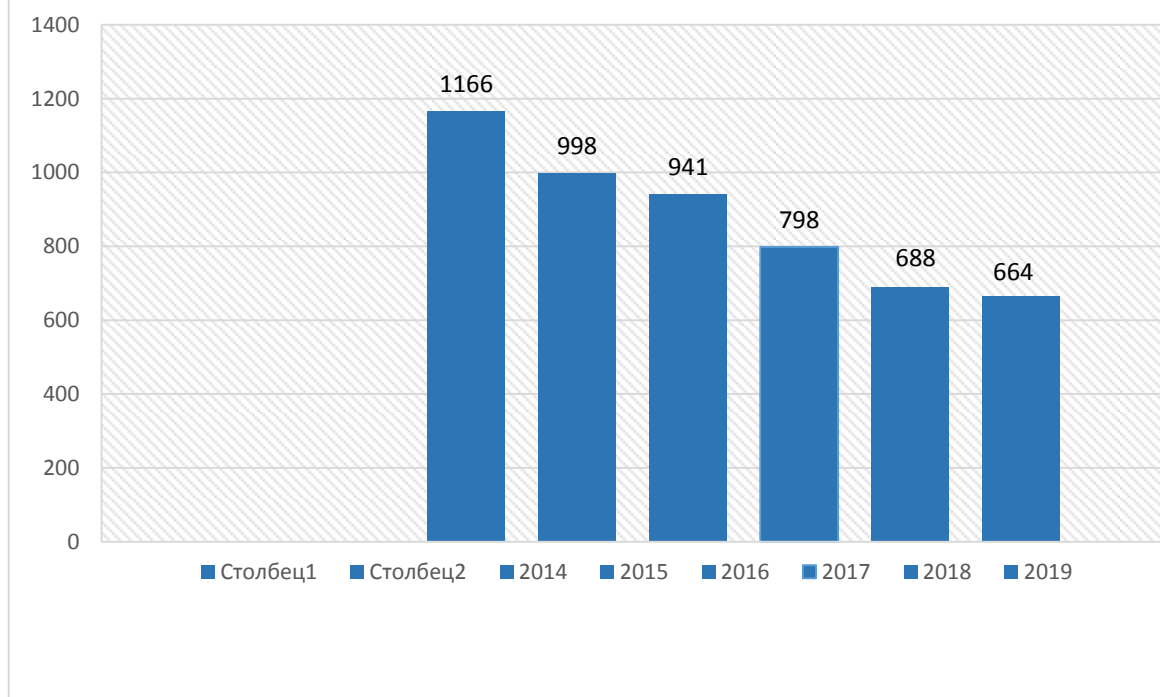
➤ Planul IGP, dispoziții, planuri separate privind prevenirea delincvenței juvenile, planuri de lucru ale Direcției generale securitate publică a IGP.

I. Dinamica criminalității în mediul copiilor.

Conform datelor statistice ale MAI, pe parcursul a **12 luni ale anului curent**, de către minori și cu participarea acestora au fost săvârșite **664/688** infracțiuni, ceea ce constituie descresștere cu – **3,49 %**, față de perioada analogică a anului precedent.

Astfel, din numărul total de cauze penale pornite, urmărirea penală a fost finisată în 608/650 cauze, dintre care 466/540- au fost trimise spre examinare către instanța de judecată, 136/154 au fost încetate, 6/5 cauze claste și **0/0** cauze au fost suspendate condiționat.

Dinamica criminalității juvenile în perioada a 12 luni ale an.2014-2019

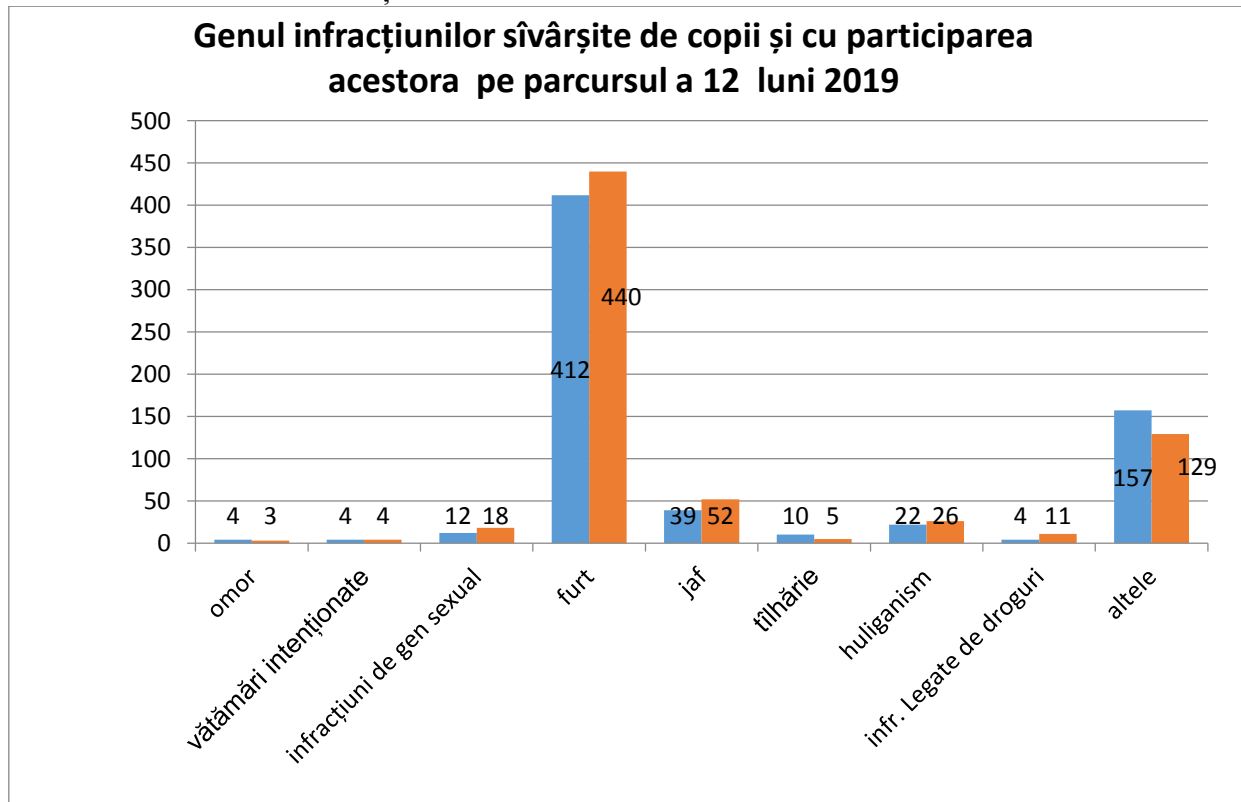
Fiind analizată situația la compartimentul delincvenței în mediul copiilor, s-a constatat majorarea numărului infracțiunilor conform împărțirii **unităților administrativ – teritoriale** din țară, comparativ cu perioada analogică a anului precedent, în special:

- **Municipiul Chișinău:** IP Botanica – 51/6 (+750%);
 - **zona Nord:** IP Rîșcani – 4/1 (+300%), Fălești – 32/26 (+23.08%), IP Dondușeni – 7/5 (+40%), IP Sîngerei – 38/32 (+18,75 %);
 - **zona Centru:** IP Rezina - 15/1(+1400%), IP Călărași– 40/20 (+100%), IP Dubăsari- 8/4 (+100%), și IP Ungheni 36/32 (+12,5%);
 - **zona Sud:** IP Basarabeasca 17/3 (+ 466,67%), IP Cimișlia - 3/1 (+200%), IP Taraclia- 3/1(+200%), IP Cantemir-17/0(+100%) și IP Căușeni -24/22 (+9,09%);

Prin urmare, se constată că, în perioada de raport, au fost înregistrate:

- **omor** - 4/3 (+33,33%) IP Ciocana-2, IP Basarabeasca și IP Soroca câte 1 infracțiune;
- **vătămări intenționate a integrității corporale** - 4/4 (IP Ciocana, IP Căușeni, IP Orhei și IP Taraclia);
- **infracțiuni de gen sexual** – 12/18 (- 42,11%) (IP Ciocana și IP Buicani al DP Chișinău, IP Dubăsari, IP Căușeni, IP Ialoveni, IP Orhei și IP Ungheni câte 1 infracțiune, IP Ștefan Vodă-3 și IP Soroca-2);
- **tîlhării** – 10/5 (+100%) (IP Sîngerei-3, IP Botanica al DP Chișinău, IP Bălți - câte 2 infracțiuni, IP Ciocana al DP Chișinău, IP Nisporeni, IP Căușeni, IP Cahul- 1);
- **jafuri** - 39/52 (-25%) (IP Botanica al DP Chișinăuși IP Bălți-6, IP Ciocana, IP Ungheni, IP Călărași și IP Orhei-3, , IP Buiucani, IP Centru, IP Rezina câte 2, IP basarabeasca, IP Soroca, IP Fălești, IP Dondușeni, IP Edineț, IP Sîngerei, IP Ialoveni, IP Ceadr Lunga - câte 1);

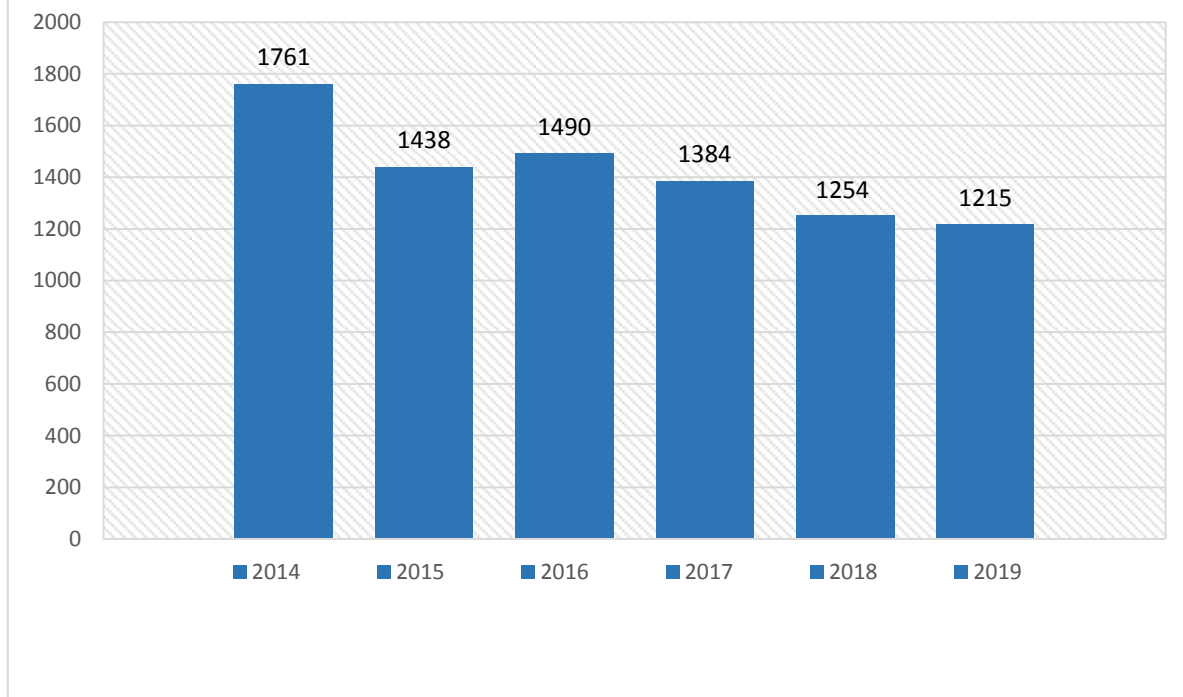
- **huliganism** – 22/26 (IP Botanica al DP Chișinău, IP Bălți -5, IP Buicani ;i IP Ciocana al DP mun.Chișinău câte 3 infracțiuni, IP Ialoveni, IP Călărași, IP Orhei, IP Ungheni câte 3 infracțiuni, IP Dondiușeni, IP Edineț, IP Sîngerei, IP Soroca, IP Ialoveni, IP Basarabeasca, IP Ceadr Lunga câte 1);
- **furturi** - 412/440 (- 6,36 %);
- **infracțiuni legate cu droguri** – 4/11 (-63,64%) (IP Rîșcani al DP mun.Chișinău, IP Ștefan Vodă, IP Centru al DP Chișinău și IP Căușeni);
- **altele** – 157 infracțiuni.

II. Aspectul participativ al copiilor la săvârșirea infracțiunilor.

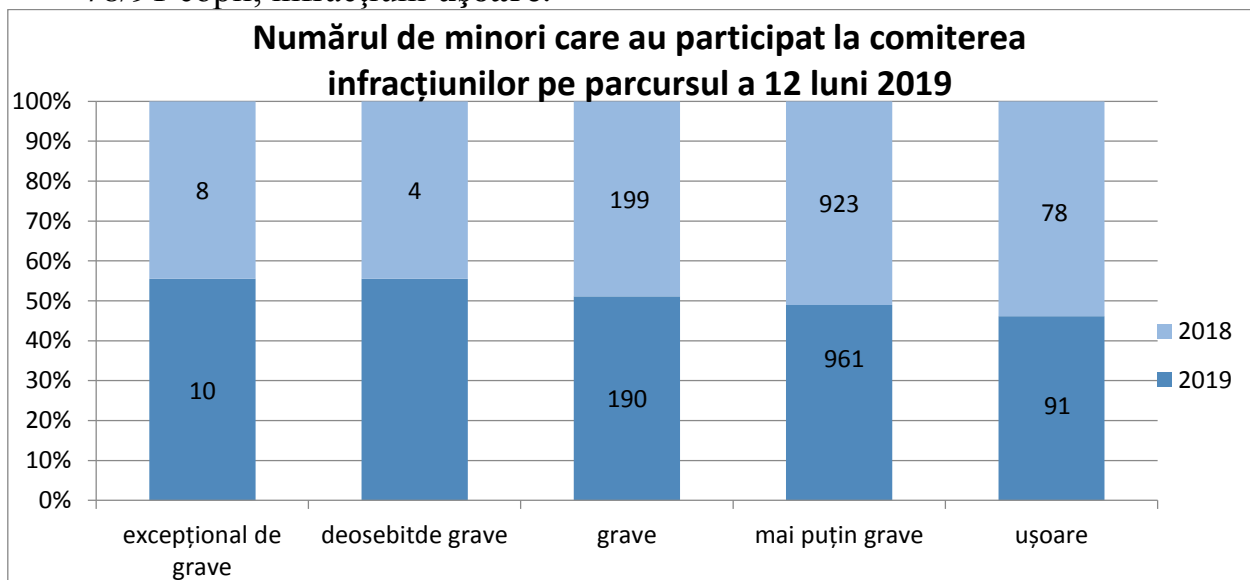
La comiterea a **664** infracțiuni înregistrate în perioada de raport, au participat **1215/1254** de persoane de vârstă minoră, ce constituie o descreștere a participării minorilor la comiterea infracțiunilor cu - 0,96 %. Din ei, **888/895** au fost atrași la răspundere penală, iar numărul de copii eliberați de răspundere penală cu aplicarea măsurilor de influență publică - **2/2**.

Dinamica aspectului participativ al minorilor la comiterea infracțiunilor în perioada a 12 luni ale an.2014-2019

Totodată, din **1215** de copii, au participat la comiterea infracțiunilor după cum urmează:

- **10/8** copii, infracțiuni **excepțional de grave**;
- **5/4** copii, infracțiuni **deosebit de grave**;
- **199/190** copii, infracțiuni **grave**;
- **923/961** copii, infracțiuni **mai puțin grave**;
- **78/91** copii, infracțiuni **ușoare**.

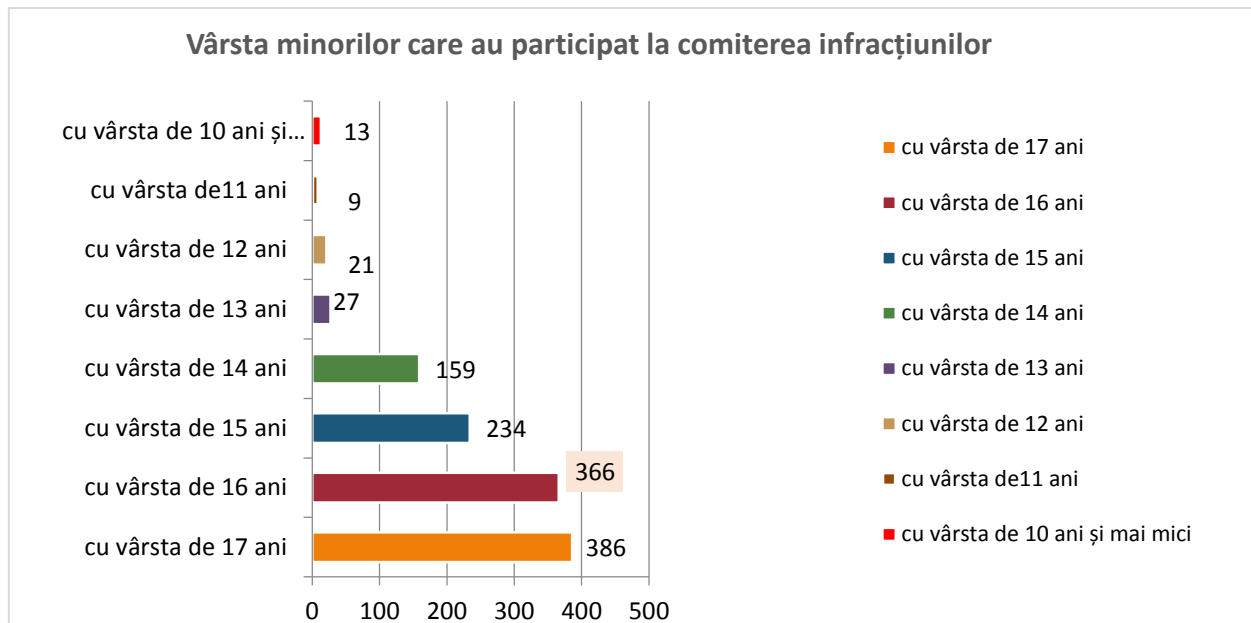
Din numărul total de copii care au participat la comiterea infracțiunilor în perioada a 12 **luni** ale anului curent, comparativ cu perioada analogică a anului precedent distingem că:

- După aspectul de gen, copiii implicați în comiterea infracțiunilor sunt:
- **1107/1131** sunt **băieți**;

- **108/ 123** sunt **fete**.

După **aspectul de vârstă** al copiilor care au participat la comiterea infracțiunilor distingem că:

- **386/463** - cu vârsta de 17 ani;
- **366/317** - cu vârsta de 16 ani;
- **234/253** - cu vârsta de 15 ani;
- **159/143** - cu vârsta de 14 ani;
- **27/30** - cu vârsta de 13 ani;
- **21/26** - cu vârsta de 12 ani;
- **9/14** - cu vârsta de 11 ani;
- **13/8** - cu vârsta de 10 ani și mai mici.

Cu referire la **statutul social al minorilor** implicați în săvârșirea infracțiunilor pe parcursul perioadei vizate, este de menționat că:

- **572/679** copii - fac parte din familii complete;
- **175/171** copii – fac parte din familii incomplete;
- **436/362** copii – beneficiari ai instituțiilor de protecție;
- **32/42** copii – sunt separați de părinți;

Conform mediului de domiciliere se constată că, – **692/754** copii, sunt din **mediul urban** și – **523/500** copii, sunt din **mediul rural**, totodată:

- **975 /952** copii sunt domiciliați în alte localități;
- **240 /302** copii sunt domiciliați în aceeași localitate;

Este de menționat că:

- **1176/1197** copii au săvârșit infracțiuni pentru prima dată;
- **39 /57** copii au săvârșit infracțiuni repetat.

Totodată, din numărul total de copii care au participat la comiterea infracțiunilor aceștia:

- **453/403** copii cu studii, dintre care:
- **62/66** cu studii speciale;
- **6 /37** sunt elevi;
- **3/31** elevi ai școlilor medii;

- 1/6 studenți ai instituțiilor superioare și medii profesionale;
Totodată, **468/570** sunt neîncadrați în câmpul muncii sau au abandonat procesul de studii.

La fel, putem distinge că:

- **177/234** de copii au comis infracțiuni în grup dintre care **120/133** de copii, au comis infracțiuni în grup cu semenii săi;

- **57/101** copii numai au participat la comiterea infracțiunilor;

- **2/2** eliberați de răspundere penală;

- **46/44** copii fără domiciliu;

- **16/20** copii condamnați condiționat;

- **28/53** minori a săvârșit infracțiune în stare de ebrietate alcoolică;

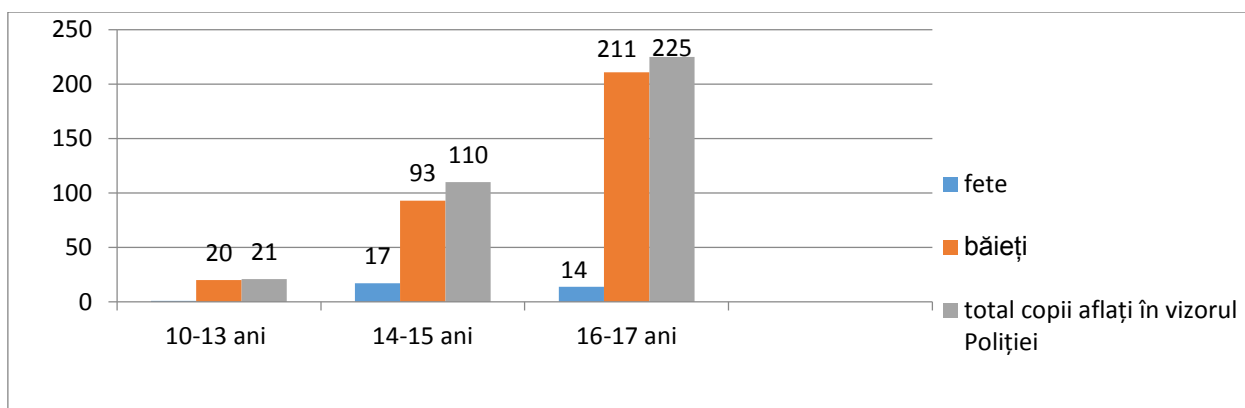
Pe parcursul a 12 luni ale anului 2019, **356** minori din categoria celor aflați în vizorul poliției au săvârșit infracțiuni, dintre care:

- 21 copii – cu vârstă cuprinsă între 10-13 ani;

- 110 de copii – cu vârstă cuprinsă între 14-15 ani;

- 225 de copii – cu vârstă cuprinsă între 16-17 ani.

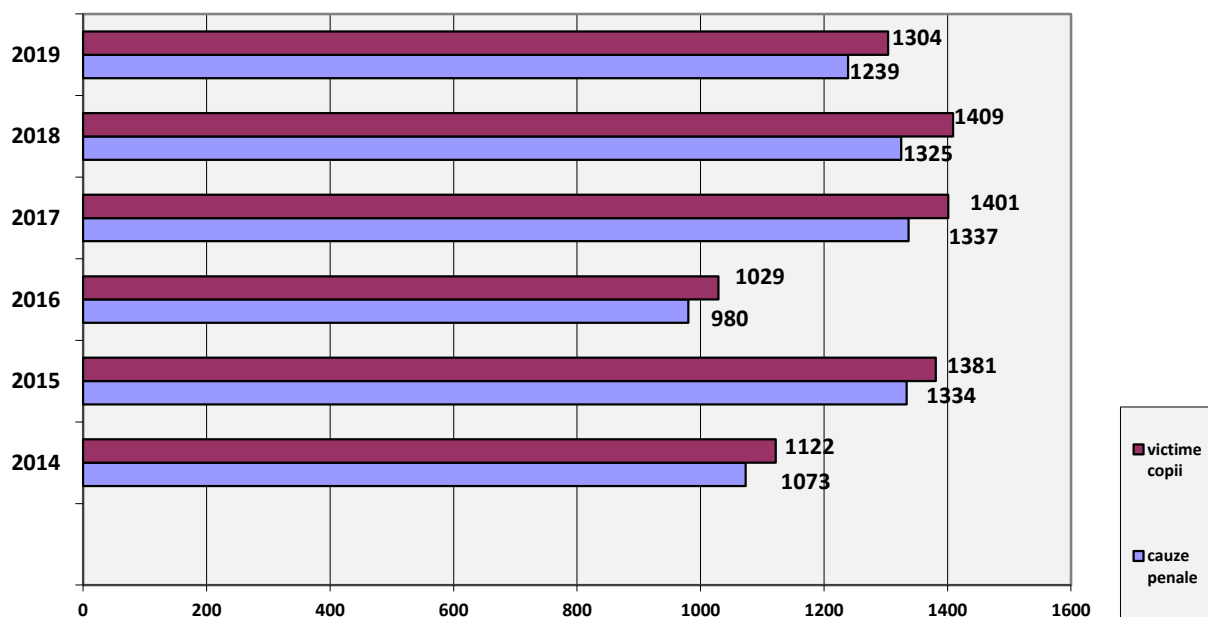
Copii aflați în vizorul Poliției care au săvârșit infracțiuni

III. Victimizarea copiilor și acțiunile întreprinse pentru protecția lor.

Pe parcursul perioadei de raport, în **1239/1325** de cauze penale – **1304/1409** copii au fost stabiliți ca fiind victime ale infracțiunilor:

**Dinamica cauzelor penale în care copiii au fost victime a infracțiunilor
pentru perioada a 12 luni an.2014-2019**

contra vieții și sănătății - 87 /86 copii de copii dintre care :

- **18/26** copii a infracțiunilor prevăzute de art. **145-149** al CP (IP Hîncești -5 infracțiuni, IP Cahul-3 infracțiuni, IP Ciocana, IP Centru, IP Buiucani al DP mun. Chișinău, IP Bender, IP Călărași, IP Cimișlia, IP Fălești, IP Ialoveni, IP Rîșcani Nord, IP Ștefan-Vodă și IP Orhei câte 1 infracțiune);

21/15 copii a infracțiunilor prevăzute de **art. 150** CP;

5/3 copil a infracțiunilor prevăzute de **art.151** CP (IP Criuleni);

19/31 copii a infracțiunilor prevăzute de **art. 152 CP** (IP Bălți-3, IP Botanica, IP Căușeni, IP Florești, câte 2 infracțiuni, IP Centru, IP Rîșcani al DP Chișinău, IP Bălți, IP Cahul, IP Cimișlia, IP Ialoveni, IP Criuleni, IP Fălești, IP Sîngerei și IP Șoldanești câte 1 infracțiune);

privind viața sexuală – 363/391 de copii, dintre care în 30 cazuri, aceștia au fost abuzați în familie (de către părinți biologici – 10, concubini – 17, alte rude 3 și 303 de către alte persoane din comunitate.

• **privind drepturile constituționale – 9/13 copil (art.183 CP);**

• **contra patrimoniului – 319/389 copii**, dintre care:

- 196/212 de copii a infracțiunilor prevăzute de art. 186 CP;

- 45/44 copii a infracțiunilor prevăzute de art. 187 CP;

- 5/2 copil a infracțiunilor prevăzute de art. 188 CP (IP Bălți-3, IP Cahul-1);

- 73/131 de copii alte infracțiuni.

• **contra familiei și minorilor – 261/214 copii**, fiind pornite **228 cauze penale**, dintre care:

- **43/47** cauze penale (**47/49 copii victime**) în baza **art. 201¹** CP RM;

- **28/27** cauze penale, în baza **art. 201²** CP RM, în privința părinților care și-au exercitat necorespunzător obligațiunile părintești, **40/37** de copii fiind scoși din familie și plasați în diverse forme de protecție;

- **174** cauze penale – alte infracțiuni.

• **contra sănătății publice și conviețuirii sociale – 28/30 copii;**

• **în domeniul transporturilor – 115/136 de copii** au devenit victime ale infracțiunilor prevăzute de art. 264-269 CP (108/123 cauze penale);

• **contra securității publice și a ordinii publice – 79/92 copii** au fost victime a actelor de huliganism (art. 287 CP - 77/84 cauze penale și **2/8 copii** (art.290-298 CP).

• **altele – 131 copii.**

De menționat că, conform prevederilor Ordinului IGP nr. 79 din 29.04.2015 *cu privire la aprobarea Instrucțiunilor metodice privind intervenția Poliției în identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea cazurilor de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului* și a Ordinului MAI nr. 293 din 08.10.2015 *cu privire la aprobarea Fișei de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare și trafic al copilului*, angajații Poliției au referit cazurile în adresa autorităților tutelare locale, în perioada de raport fiind expediate **3323/2462** fișe de sesizare, dintre care:

Violență psihică-206/120 cazuri, dintre care:
cu vârsta sub 13 ani- **122** copii, (56 fete și 66 băieți);
cu vârsta 14-15 ani- **50** copii (27 fete și 23 băieți);
cu vârsta 16-17 ani- **34** copii, (14 fete și 20 băieți).

Violență fizică-409/458 copii, dintre care:
cu vârsta sub 13 ani- **231** copii, (73 fete și 158 băieți);
cu vârsta 14-15 ani- **131** copii, (47 fete și 84 băieți);
cu vârsta 16-17 ani-**47** copii, (18 fete și 29 băieți).

Violență sexuală-99/123 copii, dintre care:
cu vârsta sub 13 ani- **32** copii, (27 fete și 5 băieți);
cu vârsta 14-15 ani- **35** copii, (30 fete și 5 băieți);
cu vârsta 16-17 ani- **32** copii, (27 fete și 5 băieți).

Neglijare-2595/1676 copii, dintre care:
cu vârsta sub 13 ani- **1317** copii, (563 fete și 754 băieți);
cu vârsta 14-15 ani- **868** copii, (393 fete și 475 băieți);
cu vârsta 16-17 ani-**410** copii, (166 fete și 244 băieți).

Exploatare- 4/15
cu vârsta sub 13 ani- **2** copii (1 fată și 1 băiet);
cu vârsta 14-15 ani- **0** copii;
cu vârsta 16-17 ani- **2** copii, (2 fete).

Trafic- 10/0
cu vârsta sub 13 ani- **6** copii, (5 fete și 1 băiet);
cu vârsta 14-15 ani- **4** copii, (1 fată și 3 băieți);

Siguranța copiilor în instituțiile de învățământ:

În urma autosesizărilor angajaților Poliției, sesizărilor parvenite din partea părinților, profesorilor și altor persoane, în cadrul subdiviziunilor subordonate ale IGP, au fost înregistrate **179/210** cazuri de violență în instituțiile de învățământ, dintre care:

- profesori față de elevi – **14/24** cazuri;
- elevi față de profesori – **14/17** cazuri;
- între semeni – **149/168** cazuri, după cum urmează:
- violență psihică- 22 cazuri;

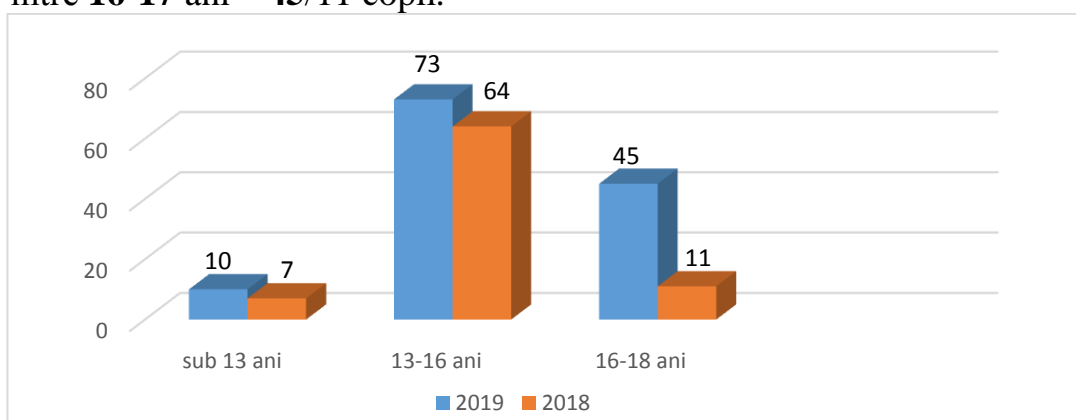
- violență fizică - 125 cazuri;
- violență sexuală – 2/1 cazuri (IP Rezina și IP Anenii Noi).

IV. Cazurile de suicid și tentative de suicid în mediul copiilor.

Dificultățile de adaptare, eșecul școlar sau sentimental, dezechilibrul emoțional, pe fundalul unei lipse de comunicare eficientă cu părinții (*din motivul lipsei acestora sau neglijării obligațiilor părintești*) sau rude, pot servi temei pentru comportament violent asupra propriei persoane (*autoagresiune*), care pot culmina cu sinuciderea.

Pe parcursul a **12** luni ale anului 2019 au fost înregistrate **128/83** cazuri de tentativă de suicid dintre care **92/64** fiind fete iar **36/18** băieți, **cu vârsta cuprinsă după cum urmează:**

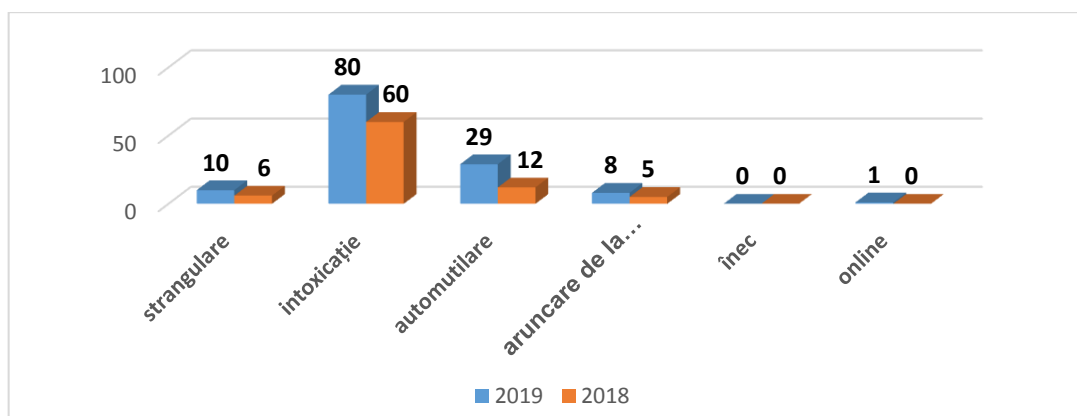
- sub **13** ani – **10/7** copii;
- între **13-16** ani – **73/64** copii;
- între **16-17** ani – **45/11** copii.

Din ei, **95** de copii sunt încadrați în procesul de studii, iar **33** copii sunt fără ocupație.

Metodele aplicate la comiterea tentativelor de suicid sunt:

- prin strangulare – **10/6** cazuri;
- prin folosirea pastilelor, substanțelor toxice – **80/60** cazuri;
- automutilare – **29/12** cazuri;
- aruncare de la înălțime – **8/5** cazuri;
- determinate prin mediul online - **1/0** cazuri.

De asemenea, putem distinge că, copiii care au recurs la tentativă de suicid fac parte din:

- familie completă - **89** de copii;
- familie monoparentală – **29** copii;
- rămas fără îngrijire părintească – **4** copii;
- plasat în servicii de protecție – **6** copii.

Totodată se observă un risc mai sporit de a recurge la tentativă de suicid în rândul copiilor din mediul **rural** - **69** cazuri, în mediul **urban** fiind înregistrate **59** cazuri.

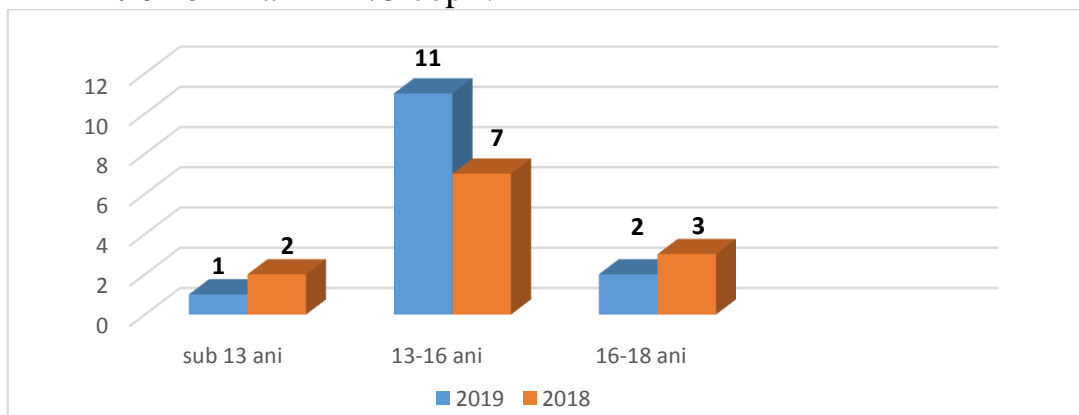
Motivele pentru care aceștia au recurs la tentativă de suicid sunt:

- neînțelegeri în familie – **40**;
- dragoste – **34**;
- răzbunare – **9**;
- boală incurabilă – **4**;
- determinare la tentativă- **2**;
- situația financiară-**1**;
- nu a fost posibil de stabilit – **38**.

Din cele **128** cazuri de tentativă de suicid în **4** cazuri copiii au avut tentative și în trecut (*Glodeni – 2; Orhei, Comrat - 1*).

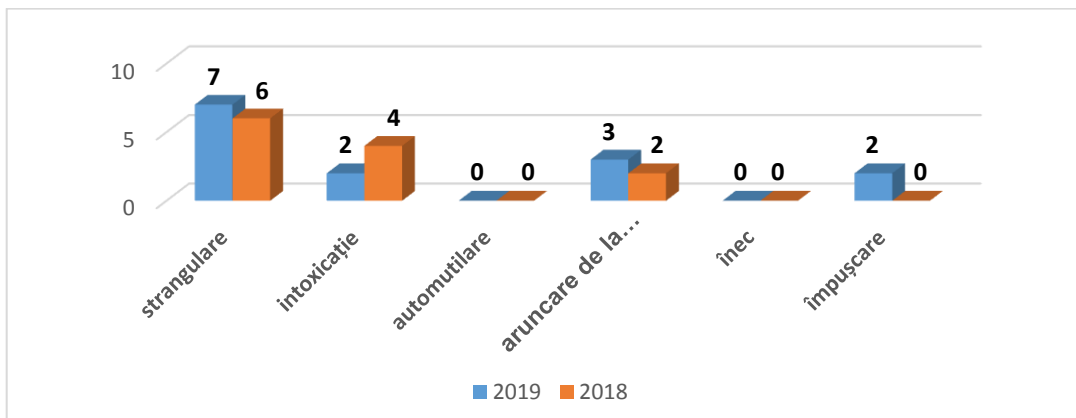
Totodată, în perioada de raport au fost înregistrate **14 /12 cazuri de suicid** a copiilor, dintre care: **8/8** băieți și **6/4** fete (*IP Buiucani al DP Chișinău, Orhei -2 cazuri, IP Botanica, IP Râșcani al DP a mun. Chișinău IP Bender, IP Anenii Noi, IP Cantemir, IP Cimișlia, IP Dubăsari, IP Fălești, IP Ialoveni și IP Taraclia – câte 1 caz*), cu vârsta cuprinsă:

- sub **13** ani – **1 /2** copii;
- între **13-16** ani – **11/7** copii;
- între **16-17** ani – **2 /3** copii.

Metodele aplicate la comiterea cazurilor de suicid sunt:

- prin strangulare –**7/6** cazuri;
- prin folosirea pastilelor/ substanțelor toxice – **2/4** caz;
- provocarea vătămarilor – **0/0** cazuri;
- aruncare de la înălțime – **3/2** cazuri;
- împușcare – **2 /0**.

De asemenea, putem distinge că, copiii care au recurs la suicid fac parte din:

- familie completă -7 copii;
- familie monoparentală – 5 copii;
- rămas fără îngrijire părintească -1 copil;
- plasat în servicii de protecție – 1 copil.

Totodată se observă un risc mai sporit de a recurge la suicid în rândul copiilor din mediul **rural** - **9** cazuri, în mediul **urban** fiind înregistrate **5** cazuri.

Motivele pentru care aceștia au recurs la suicid sunt:

- neînțelegeri în familie – 2;
- dragoste – 1;
- boală incurabilă – 2;
- nu a fost posibil de stabilit – 9.

Din cei **14** copii decedați prin suicid în **2** cazuri copiii au avut tentative de suicid în trecut (Orhei și Buiucani).

De asemenea, pe parcursul a 12 luni ale anului curent, din numărul total de cazuri raportate, au fost 21/15 cauze penale în temeiul art.150 CP RM (*Determinarea sau înlesnirea sinuciderii*).

Comportamentul suicidal este un fenomen complex care este influențat de interacțiunea unui șir de factori cum ar fi: personali, sociali, psihologici, culturali, biologici și de mediul copilului. Deși legătura dintre suicid și tulburările mentale este bine determinată, generalizările factorilor de risc sunt contraproductive. Multe sinucideri au avut loc impulsiv, în momente de criză și anume în aceste condiții, dacă există un acces rapid la mijloacele de sinucidere.

Cei mai puternici factori de risc pentru tentativa de suicid în rândul populației tinere sunt: prezența depresiei, comportament agresiv sau distrugător, instabilitate familială sau pierderea unei persoane dragi din familie, probleme semnificative cu părinții, izolare de prieteni și familie, relațiile tensionate sau dragostea neîmpărtășită.

Potrivit constatărilor efectuate urmare investigării de către Poliție a cazurilor de suicid/tentative de suicid, se constată că cel mai frecvent copiii se sinucid din cauza problemelor familiale, adică, a dezechilibrului emoțional pe fundalul lipsei de comunicare eficientă cu părinții, ultimii fiind în proces de divorț, plecați peste hotare, alcoolici sau ducând o viață amorală. Relațiile tensionate sau dragostea neîmpărtășită de asemenea sunt motive, care determină adolescentul să se sinucidă.

O importantă majoră o au și factorii școlari, nereușita școlară poate servi ca un element al depresiei adolescentului, unii copii din cauza nivelului socio-economic precar al familiei se simt izolați, au dificultăți de adaptare, iar relațiile

dintre semenii sunt dificili, în privința lor fiind adesea adoptată o atitudine de considerare. Uneori și controlul parental excesiv poate afecta copilul, care adoptând un comportament autoagresiv, urmărește să se răzbune pe părinți pentru că nu-i înțeleg necesitățile sau îl supra controlează.

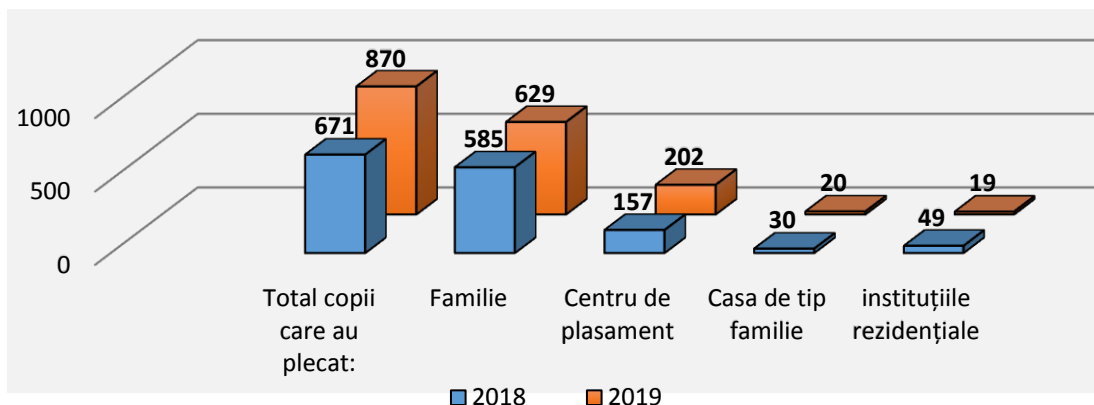
E de menționat că explicația acestui fenomen e destul de greu de stabilit și nu se poate găsi doar într-un factor precipitant, ci mai degrabă în istoria copilului.

V. Fuga voluntară a copiilor de la domiciliu.

Un alt subiect nu mai puțin sensibil este abandonul de domiciliu al copiilor. Pe parcursul a 12 luni ale anului 2019 au fost înregistrate **893/823** cazuri de plecare voluntară a copiilor de la domiciliu sau din instituțiile sociale.

Total au plecat **870/671** copii, dintre care:

- **629/585** copii au plecat din propria familie;
- **241/238** de copii au plecat din instituțiile unde au fost plasați dintre care:
 - centrul de plasament – **202/157** de copii;
 - casa de tip familie – **20/30** de copii;
 - instituții rezidențiale – **19/49** de copii.

Faptul dat denotă:

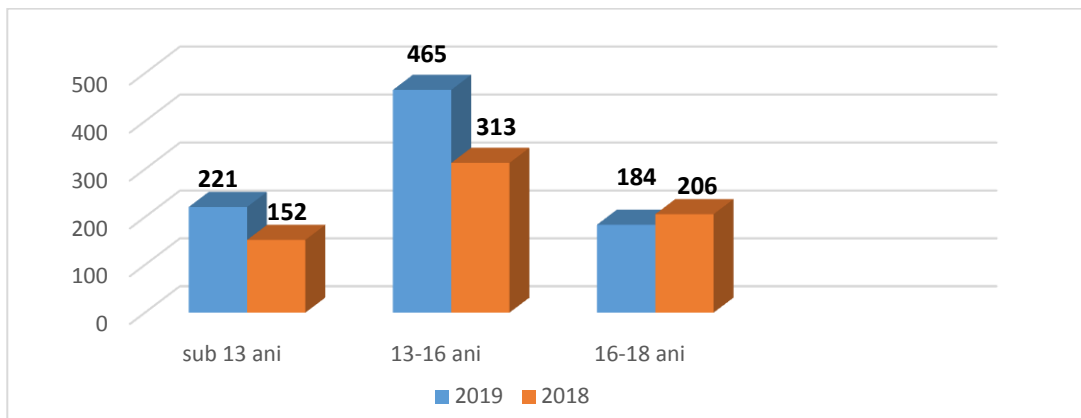
- reîntoarcerea în același mediu nefavorabil;
- lucrul insuficient cu familia;
- influența negativă din partea altor copii;
- lipsa de supraveghere a mediului de comunicare copilului.

Totodată, **405/380** de copii au plecat de la domiciliu sau din serviciul de plasament pentru prima dată, iar **463/376** de copii au plecat repetat.

Din numărul total al copiilor ce au plecat – **68/65** de copii au plecat în grup.

După aspectul de gen și vârstă, **499** (372 -2018) sunt fete și **371/299** sunt băieți, dintre care:

- copii sub 13 ani – **221/152** de copii, din aceștia **85/55** fete și **136/97** băieți;
- copii între 14-15 ani – **465/313** de copii, din aceștia **315/196** fete și **150/117** băieți;
- copii între 16-17 ani – **184/206** de copii, din aceștia **99/121** fete și **85/85** băieți.

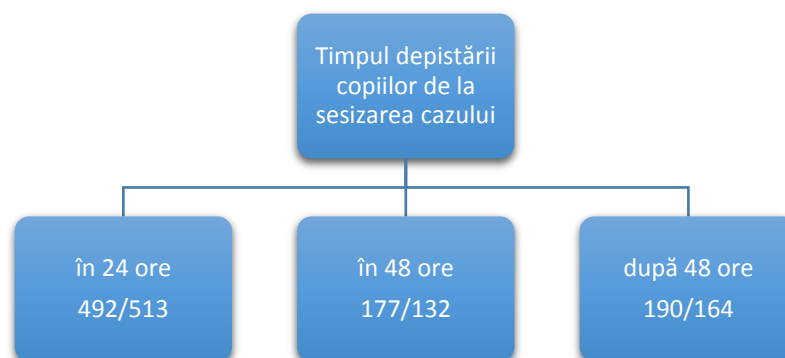
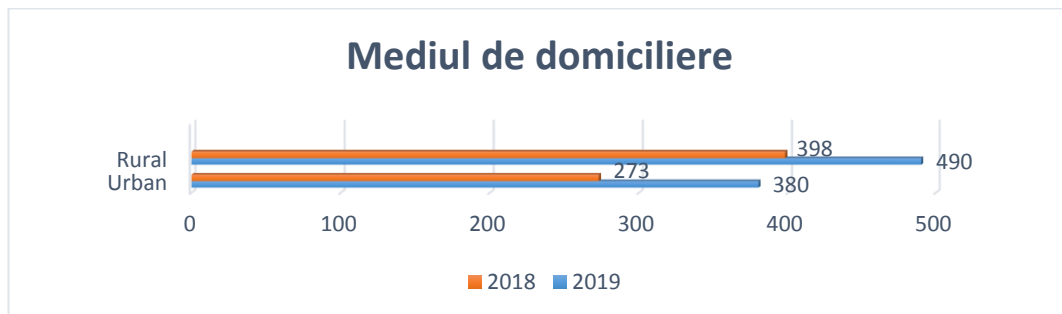
Conform analizei efectuate, s-a constatat că, sunt predispuși la părăsirea benevolă a domiciliului copii care provin din:

- familii social-vulnerabile – **259/171** de copii;
- forma de protecție (APP) – **234/111** de copii;
- familii firești – **239/237** de copii;
- familii monoparentale – **124/127** de copii;
- familii numeroase **14/25** de copii.

După mediul de domiciliere, se constatat că:

- **380/273** de copii provin din mediul urban;
- **490/398** de copii provin din mediul rural.

În legătură cu faptul că numărul de copii care au abandonat domiciliu sau alte forme de protecție, este mai mare în sectorul rural decât în cel urban este necesar de identificat un mecanism de prevenire adaptat mediului de domiciliere.

Totodată, din numărul total de copii care au abandonat domiciliul în perioada de 12 luni ale anului 2019 - **9/11** nu au fost depistați: IP Buiucani al DP a mun. Chișinău - 3; IP Botanica, IP Ciocana al DP mun. Chișinău, Criuleni, Dondușeni,

Ialoveni, Orhei - 1.

Motivul plecării:

- **100** de copii au invocat că fiind în sânul familiei sunt neglijăți de părinții săi;
- **38** copii au invocat prezența conflictelor, în mediul familial, comportamentul amoral al adulților, existența abuzului fizic sau psihic, alcoolismul unuia sau a ambilor părinți;

- **27** copii au afirmat că, părinții sau persoanele în grija cărora se află nu-i înțeleg necesitățile, sau îi supra controlează, nu-i implică în activități, ce îi dezavantajează față de alți copii;

- **661** de copii au afirmat că, este alegerea lor pentru a practica modul liber de viață;

- **23** copii au afirmat precum că au fost atrași de alți copii.

Astfel, în perioada de raport, în legătură cu plecarea voluntară de la domiciliu au fost referite **627** de cazuri, fiind întocmite și remise fișe de sesizare în adresa organelor abilitate în protecția copilului.

Totodată au fost pornite **28/27** cauze penale, în baza art. 201² CP RM, în privința părinților care și-au exercitat necorespunzător obligațiunile părintești.

La fel, având scopul, de a preveni cazurile de abandon de domiciliu comise repetat, în perioada de raport, au fost referiți către:

- Serviciul social – **114** de copii;

- Serviciul asistență psiho-pedagogică, pentru consiliere și asistență psihologică – **256** copii.

Este de menționat că, împotriva copiilor care au abandonat domiciliul, au fost comise **10** infracțiuni de gen sexual (Ialoveni – 3; Briceni -2; Buiucani, Căușeni, Edineț, Nisporeni, Soroca - 1).

În perioada de raport, în timpul comiterii abandonului de domiciliu de către minorii, au fost săvârșite **15** infracțiuni dintre care: contra vieții sexuale -1 (Buiucani al DP, mun. Chișinău); contra patrimoniului – **11** (Orhei-8, Rîșcani al DP mun. Chișinău, Cantemir, Dondușeni – 1); alte infracțiuni – **2** (Soroca).

Potrivit datelor sistematizate pentru perioada de referință, s-a constatat că, fiecare a doua fișă de sesizare expediată către autoritățile tutelare responsabile, se referă la cazuri repetate de abandon de domiciliu.

Astfel, urmare analizei fenomenului abordat, activităților polițienești, îndreptate spre prevenire cazurilor de abandon a domiciliului comis de minori precum și conlucrare între serviciile abilitate în domeniul protecției drepturilor copilului au fost identificate mai multe puncte slabe, după cum urmează:

- lipsă unui dialog viabil între părinte-copil în cazul familiilor firești;

- prezența mediului vicios în familie, precum și violența atât psihică cât și fizică;

- prezența problemelor financiare, condițiile de trai, necesitatea de a câștiga sursa de existență;

- sesizarea tardivă despre comiterea abandonului de domiciliu;

- convocarea tardivă a ședințelor echipelor multidisciplinare;

- insuficiența măsurilor întreprinse în vederea prevenirii cazurilor repetate de abandon de domiciliu;

- conlucrarea intersectorială slabă;

- nivelul înalt de toleranță în societate pentru cazurile de violență și neglijență față de copil;
- fluxul de cadre (necunoașterea istoricului copilului);
- lipsa cadrului legal privind responsabilizarea părinților.
- Urmare celor expuse mai sus, în vederea readresării situației create Secția siguranță copii a Direcției activități comunitare a Direcție generale securitate publică a IGP propune următoarele soluții:
 - instruirea angajaților din subordine a subdiviziunilor teritoriale ale IGP în vederea aplicării în practică prevederilor legislației pe domeniul siguranță copii;
 - cooperarea intersectorială între serviciile abilitate în domeniul protecției drepturilor copilului în vederea întreprinderii măsurilor de prevenire a fenomenului abandonului de domiciliu;
 - asigurarea intervenției prompte și multilaterale a serviciilor desconcentrate, responsabile de protecția copilului aflat în situații de risc în vederea stabilirii locului aflării copilului dispărut și reîntoarcerea acestuia în mediul familial;
 - întreprinderea măsurilor orientate spre identificarea copiilor aflați în situații de risc, predispuși de a comite abandon de domiciliu;
 - acordarea asistenței individualizate fiecărui copil identificat ca fiind predispus spre comiterea abandonului de domiciliu;
 - monitorizarea permanentă familiilor din categoria social vulnerabilă și monoparentală ce prezintă factori de risc;
 - convocarea în mod prioritar echipei multidisciplinare, în vederea identificării soluțiilor și iradierea factorilor de risc, imediat ce a fost depistat copilul;
 - identificarea programelor de prevenire a recidivei, de comun cu Serviciile psihosociale, serviciile de protecție a copilului din cadrul APL, la nivel local.

VI. Activități organizatorice desfășurate.

Reieșind din prioritățile și obiectivele serviciului, pe parcursul perioadei de raport, pe domeniul siguranță copii, au fost inițiate și puse în aplicare **387/399** planuri, din ele **157** fiind în desfășurare la moment.

Astfel, în baza măsurilor planificate au fost organizate și desfășurate **147/197** mese rotunde, **41/82** traininguri și **214/283** sesiuni de informare a angajaților poliției precum și a altor specialiști din domeniul protecției copilului (asistenți sociali comunitari, primari, medici și asistenți medicali, profesori, etc.).

Totodată, pentru buna desfășurare a activităților de sensibilizare a copiilor au fost elaborate **619/643** suporturi metodologice cu diverse tematici, pentru a fi utilizate de către angajații poliției în cadrul desfășurării activităților de sensibilizare a copiilor.

În scopul unificării și coordonării eforturilor în vederea protecției copiilor, prevenirii și combaterii tuturor formelor de violență față de copii, precum și în scopul diminuării numărului de încălcări a normelor legale admise de către copii, de către subdiviziunile teritoriale au fost încheiate **24/24** acorduri de colaborare cu ONG-rile din teritoriul administrativ.

VII. Activitatea de prevenire realizată și rezultatele obținute pe domeniul siguranță copii.

De către subdiviziunile teritoriale ale Poliției, în perioada vizată, au fost organizate și desfășurate **4163/4466** razii, dintre care cu implicarea efectivului subdiviziunii – **2771/2861**, cu reprezentanții organelor de protecție socială – **1156/1020**, direcțiilor generale învățământ, tineret și sport – **149/330**, iar de comun cu medicii de familie și asistenții medicali – **87/155**.

În perioada de raport, pe întreg teritoriul țării, în incinta instituțiilor de învățământ preuniversitar de către angajații subdiviziunilor teritoriale, au fost organizate și desfășurate **10348** de sesiuni de informare, după cum urmează:

- **3712** cu elevi ai claselor I-IV;
- **4780** cu elevi ai claselor V-IX;
- **1856** cu elevi ai claselor X- XII .

Un rol important în realizarea măsurilor de prevenire și combatere a delincvenței juvenile îl are administrația publică locală. Astfel, în adresa Consiliilor locale pentru protecția drepturilor copilului au fost expediate **611/451** prezentări pentru aplicarea măsurilor de influență publică și implicare în soluționarea problemelor copiilor aflați în dificultate, **66/152** sesizări în adresa instituțiilor de învățământ și **92/109** înștiințări expediate în adresa altor IP teritoriale.

Actualmente, în vizorul poliției se află **1302/1926** de copii aflați în situație de risc și **775/791** de părinți care nu își îndeplinesc obligațiunile de educare, instruire și/sau întreținere a copilului.

În perioada de raport de către angajații poliției au fost identificați și aduși pentru vagabondaj **244/398** copii și pentru practicarea cerșitului **4/16** copii, din ei de comun cu autoritatea tutelară locală **366/402** au fost plasați în instituții de plasament, dintre care **290/290** în regim de urgență.

În perioada de raport, de către angajații poliției au fost identificați și luați în vizor **351/249** de copii aflați în situație de risc și **162/53** de părinți care nu-și îndeplinesc obligațiile de educare, instruire și/sau întreținere a copilului.

În perioada respectivă, pentru neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, educație și instruire a copiilor, în privința părinților au fost întocmite total **1477/1267** procese-verbale cu privire la contravenții în baza art. 63 Cod contravențional, dintre care **1305/916** procese-verbale în temeiul alin. (1) și **526/346** în baza al. (2).

De asemenea, în scopul protecției interesului superior al copilului au fost documentate **68/46** cazuri contravenționale privind împiedicarea exercitării dreptului de a comunica cu copilul și de a-l educa, în temeiul art. 64 Cod contravențional.

Totodată, conform prevederilor art. **65** Cod contravențional (*încălcarea legislației cu privire la protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți*) a fost întocmit **2** proces-verbal cu privire la contravenție.

La fel, în privința persoanelor care au admis aflarea copiilor care nu au împlinit vârsta de 16 ani în localurile de agrement fără însoțirea părinților sau persoanelor care îi înlocuiesc în afară orelor stabilite (după ora 22:00), în perioada de de raport au fost întocmit **4** procese-verbale cu privire la contravenție, în baza art. **63¹** Cod contravențional.

Au fost documentate **40/20** cazuri contravenționale privitor la aducerea minorilor la starea de ebrietate (art. 88 CC), iar pentru comercializarea către minori a băuturilor alcoolice au fost documentați **11/32** agenți economici în temeiul art. 91 alin. (2), **19** procese –verbale cu privire la contravenție pentru comercializarea de produse din tutun minorilor (art. 91¹ alin. (13) și **14/19** procese-verbale în temeiul art. **339 al. (1)** Cod contravențional (*Tăinuirea nașterii ori a decesului sau declararea nașterii ori a decesului cu încălcarea condițiilor sau a termenelor prevăzute de legislație*).

Totodată, în perioada de raport, în privința copiilor au fost întocmite **579/492** procese-verbale cu privire la contravenție:

- **32** procese-verbale în temeiul art. 69 Codului contravențional
- **51** procese-verbale în temeiul art. 78 Codului contravențional
- **0** proces-verbal în temeiul art. 88 al Codului contravențional
- **3** procese-verbale în temeiul art. 89 al Codului contravențional
- **26** procese-verbale în temeiul art. 104 al Codului contravențional;
- **106** procese-verbale în temeiul art. 105 al Codului contravențional;
- **122** procese-verbale în temeiul art. 354 al Codului contravențional;
- **40** procese-verbale în temeiul art. 355 al Codului contravențional;
- **54** procese-verbale în temeiul art. 357 al Codului contravențional;
- **136** – alte contravenții.

În scopul asigurării executării Legii nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți și a Hotărârii Guvernului nr. 270 din 08.04.2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, în comun cu membrii echipei multidisciplinare au fost vizitați la domiciliu **3071/3371** copii ai căror familii prezintă diverse riscuri sau a căror părinți nu își îndeplinesc obligațiile de educare, instruire și/sau întreținere a copilului, în vederea prevenirii situațiilor repetate, precum și identificarea alternativelor în vederea excluderii cauzelor și condițiilor care au favorizat situația de risc în care se află copilul.

VIII. Reflectarea activității în mass-media.

În scopul familiarizării societății civile și sensibilizării opiniei publice privind activitățile desfășurate de Poliție pe domeniul siguranței copiilor, de către IP teritoriale, au fost reflectate **1605/2304** activități în mass-media, dintre care: **1418/2428** materiale informative publicate prin intermediu rețelelor de socializare, **14/14** emisiuni la posturile de radio, **72/126** reportaje la posturile de televiziune și **111/307** informații prin intermediul publicațiilor din presa scrisă, iar angajații Secției siguranță copii a DGSP au participat la **14** emisiuni TV, la **7** emisiuni radio, au fost oferite **9** interviuri și elaborate **17** comunicate care au fost plasate pe site-ul IGP.

IX. Recomandări.

În scopul soluționării problemelor abordate precum și ameliorării situației, se impune realizarea următoarelor măsuri:

1. Efectuarea analizei delincvenței juvenile pe genuri de infracțiuni, cu ulterioara planificare, organizare și desfășurare a măsurilor concrete de prevenire în sectoarele cu o rată a criminalității ridicată în rândul copiilor și monitorizarea calității activităților realizate.

2. Identificarea timpurie a persoanelor de vârstă minoră care sunt predispuși pentru comiterea infracțiunilor sau contravențiilor cu abordarea individuală și cu o atenție sporită a fiecărui caz, ținându-se cont de particularitățile personale și de vârstă ale copilului.

3. Ridicarea nivelului de pregătire profesională a angajaților pe domeniul siguranță copii, dezvoltarea abilităților de lucru cu diferite categorii de copii și capacităților de conlucrare eficientă cu toate autoritățile competente în domeniul protecției drepturilor copilului;

4. Planificare, organizare și desfășurare a măsurilor de prevenire pe trei nivele: primar, secundar și terțiar, orientate la reducerea și combaterea delincvenței juvenile, comiterea acțiunilor ilegale contra copiilor și cu implicarea acestora, reducerii riscului de victimizare și violenței precum și comportamentului antisuicidal în rândul copiilor.

5. Monitorizarea copiilor aflați în situație de risc pentru a preveni/identifica precoce cazurile de abuz, violență, neglijare, exploatare, și trafic.

6. De intensificat la nivel local, mecanismele de control sistematic al familiilor dezorganizate în care se face abuz de alcool, familii cu venituri reduse, prin desfășurarea vizitelor periodice pentru a analiza situația reală a copiilor supuși riscului de a deveni victime ale violenței, neglijării și exploatării atât în familie, cât și în comunitate, datorită gradului ridicat de vulnerabilitate.

7. De comun cu consilierul de probațiune de realizat implementarea măsurilor de reintegrare socială a infractorilor „primari”, „nepericuloși”, ce au comis infracțiuni „ușoare”. Totodată, în scopul eficientizării activităților de prevenire este necesar de realizat întâlnirile consilierului de probațiune cu persoana supravegheată și cu vecinii acesteia, deoarece vecinii, liderii societății civile, alți cetățeni au posibilități mult mai mari de a cunoaște dacă persoana respectivă este sau nu implicată în activitatea infracțională.

- intensificarea conlucrării cu birourile de probațiune, și anume, implicarea și participarea consilierilor de probațiune pentru minori în comun cu angajatul poliției la desfășurarea activităților de informare, acordarea asistenței pentru implementarea programelor și activităților de resocializare în privința minorilor în familie/comunitate;

8. Intensificarea aspectului de conlucrare cu Consiliile Raionale pentru Protecția Drepturilor Copilului prin convocarea ședințelor de lucru cu abordarea situației infracționale la moment, a tendințelor negative de evoluție a delincvenței juvenile în teritoriul deservit, cazurilor și a măsurilor ce se impun pentru iradierea situațiilor de risc în care se află copiii, elaborarea planurilor comune de lucru pe termen determinat (semestrial) în vederea redresării situației și asigurării protecției copiilor, precum și organizarea și desfășurarea activităților informative cu implicarea tuturor factorilor comunitari în vederea sporirii gradului de informare al cetățenilor, inclusiv și al copiilor, privind riscurile la care sunt expuși fiind lăsați fără supraveghere.

9. Intervenția promptă a angajaților poliției la solicitările cetățenilor privind copiii aflați în situație de risc, întru prevenirea/identificarea precoce a cazurilor de abuz, neglijare și violență.

10. Identificarea activităților de informare și prevenire a delincvenței juvenile în instituțiile de învățământ la nivel local, reieșind din problemele minorilor, desfășurarea acestora într-o manieră atractivă pentru copii, cu participarea și a altor specialiști din cadrul instituțiilor sociale și educaționale (psiholog, pedagog, asistent social, etc.), care ar oferi oportunități educaționale suficiente.

11. Asigurarea procesului cooperării cu instituțiile guvernamentale, autoritățile administrației publice locale, organizațiile neguvernamentale, formațiunile obștești și societatea civilă per ansamblu, destinate copiilor, în vederea asigurării sistemului de protecție și promovarea drepturilor copilului în conformitate cu reglementările legislației naționale și internaționale.

**Ofițer principal al SSC a DAC a DGSP,
inspector principal**

Ruslana PADUREȚ

Coordonat:

**Șef al SSC a DAC a DGSP,
comisar**

Alina URSU